

אזרחים למען הסביבה
مواطنون من أجل البيئة
Citizens for the Environment

סיכום פעילות לשנת 2017 - עמותת אזרחים למען הסביבה

עמותת אזרחים למען הסביבה (אל"ס) פועלת מאז שנת 1990 יחד עם התושבים כדי להגן על הסביבה ועל האדם מפני מפגעים סביבתיים. העמותה פועלת בין היתר, העמותה פועלת לקידום מודעות ציבורית לסוגיות סביבתיות, פרסום מידע והסברה, עריכת סקרים ודו"חות, שינוי מדיניות בקרב מקבלי החלטות, קידום היישום של החקיקה הסביבתית, הגברת האכיפה, מיצוי זכויות לסביבה ותמיכה בקבוצות של אזרחים הפועלים למען מטרה סביבתית באזור מגוריהם.

העמותה מנוהלת בשותפות יהודית ערבית מלאה, ומעודדת פעילות משותפת של יהודים וערבים לפתרון בעיות סביבתיות. לאור הניסיון הרב שנצבר בארגון בטיפול בבעיות סביבתיות אנחנו מצליחים לגרום לתושבים להאמין שיש להם את הכוח ועוזרים להם לשנות את המצב באמצעות כלים מקצועיים שונים ותוך כדי יצירת שיתופי פעולה בין יהודים וערבים, בין קהילות שונות ובין התושבים והרשויות.

את שנת 2017 סיימנו בצורה חגיגית בטקס **פרס יו"ר הכנסת** שהוענק לעמותה ביום 12.12.17 על פעילותה בתחום איכות הסביבה. באתר העמותה תוכלו לראות תמונות מהטקס ולהקשיב לנאום מנהלת העמותה.

"תו מידות לאפקטיביות" - לאחר תהליך בחינה והערכה מעמיקים, ביוני 2017 קיבלנו מחדש את **"תו מידות לאפקטיביות"** אשר מעריך את האפקטיביות של העמותה, את היכולת שלה לייצר ערך חברתי ולהביא לשינוי לטובה בחייהם של הקהל שלה.

באסיפה הכללית של העמותה שהתקיימה ביום 18.6.17 נבחר וועד מנהל חדש לעמותה ונפרדנו משני חברי וועד שכיהנו בוועד המנהל במשך שנים רבות ובמקומם נכנסו שני חברי ועד חדשים.

חברי הוועד היום הם: ד"ר ג'נט מיכאיל, ברוך קטלב, חביב ח'ורי, ליעד אורתור, גונן רחנר.

ברבעון האחרון של 2017 התחלנו ב**דיון פנימי** שהסתיים בתחילת 2018 לגבי כיווני הפעולה העתידיים של הארגון, בחירת הנושאים שבהם העמותה תתמקד בשנים הקרובות, והכנת תכנית אסטרטגית חדשה לשנים 2017-2020 תוך קביעת חזון ויעדים להמשך קיום הפעילות. סיכום התהליך והתכנית החדשה יוצגו בפני האסיפה הכללית הקרובה ויעלו אחר כך לאתר העמותה.

בברכה,

עו"ד ג'מילה הרדל ואכים, מנהלת העמותה

אתר האינטרנט של העמותה <<< <http://www.cfenvironment.org.il>

<<< סיכום פעילות שנת 2016

<<< סיכום פעילות שנת 2015

ערוץ היוטיוב

דף הפייסבוק

אז מה עשינו ב 2017?

מידע וידע

דוחות, ימי עיון, הרצאות

בתחילת ינואר 2017 פרסמנו את **הדוח האחרון על מפעלי מפרץ חיפה** בסדרת הדוחות שקט תעשייתי. הדו"ח כלל סיכום של נתוני המפעלים הגדולים במפרץ חיפה בשנים 2012-2016 והראה כי אין מגמת שיפור בפליטת

החומרים המסוכנים מהמפעלים. בחלק ניכר מבדיקות הארובות ומבדיקות בסביבת המפעלים נמצאו חריגות

במזהמים שונים, המפעלים נשאו עם ציונים גבוהים של השפעה שלילית על הסביבה ובמהלך השנים אירעו עשרות אירועי חומרים מסוכנים.

סקר מיפוי פליטות דרום עכו – להבדיל מהמתחם הפטרוכימי של מפרץ חיפה, האזור הצפוני של מפרץ חיפה, שיש בו לא מעט מקורות זיהום משמעותיים, מקבל פחות תשומת לב ציבורית בשנים האחרונות ולכן גם אין מספיק מידע על מקורות הזיהום הקיימים שם. בסקר שהתחיל ב 2016 במימון קרן

כתבות בתקשורת ומאמרי דעה

דמי חנוכה – על אחריות בעל הבית, בעקבות השריפה הגדולה במתחם בתי הזיקוק

בסוף ייגמרו הניסים, בעקבות השריפה בבתי הזיקוק

תיק תקשורת על המאבק במיכל האמוניה

כתבה של פוראת נסאר על דו"ח שקט תעשייתי

ראיון עם מנהלות העמותה בצפון 1

מאמר בעיתון כלבו החיפאי - היום שאחרי החלטת השופטת בסול לסגור את מיכל האמוניה

מאמר דעה של עו"ד אביגדור פלדמן, בין היתר על תרומת פעילות ארגוני הסביבה בנושא מיכל האמוניה

אמוניה להמונים - סדרת מאמרים בעין השביעית

פייק ניח לפי מירב ארלחורוב, על השיח המטעה של כתבת דה מרקר

האם אנחנו נקברים תחת הפסולת שאנו יוצרים? מאמר לכבוד יום כדור הארץ 2017 העוסק בנוזקים

ליווי קבוצות פעולה ואכיפה אזרחית סביבתית

עזרה לתושבים במאבקים סביבתיים מקומיים וניהול הליכים משפטיים כדי ליישם את עקרונ המזהם ולהגביר אכיפת חוקים סביבתיים

בעקבות תביעה ייצוגית שהגשנו נגד **מפעל אלקון** בגין מפגעי ריח זיהום אוויר התקבל פסק דין שמאשר הסדר הפשרה לפיו המפעל יתרום סכום של 100,000 ₪ עבור פרויקט קידום בריאות קהילתית במפרץ חיפה (המפעל העביר את הפעילות שלו לדרום בסמוך להגשת התביעה)

המשכנו גם בניהול התביעה שהגשנו נגד רכבת ישראל בעקבות אירוע דליפת הברום בדרום

ליווינו ועזרנו למספר קבוצות של תושבים במאבקים מקומיים:

בשפרעם: הגשנו עתירה מינהלית בשם תושבי שכונה ואדי אלסקיע בעיר שסבלו ממפגעי פסולת ומזיהום חמור מבית המטבחים העירוני

בבית ג'ן: עזרנו לוועד הפעולה שנלחם באנטנות לא חוקיות בכפר בפעילות מול החברות והמשרד להגנת הסביבה

פעילות ציבורית לשינוי מדיניות

פעילות בעקבות השריפה הגדולה בבתי הזיקוק שאירעה בסוף דצמבר 2016:

הזמנו תחקיר פנימי וחוות דעת שהראו שורה של כשלים ורשלנות חמורה לפני האירוע ובמהלכו, יזמנו פעילות תקשורתית, שלחנו מכתבים ובקשות חופש מידע לפרסום מסקנות החקירה על ידי המשרד להגנת הסביבה ורשות הכבאות ועוד.

קמפיין לסגירת מיכל האמוניה בחיפה שכלל:

קמפיין ציבורי, הרבה עבודה מול התקשורת ועשרות ראיונות, ערכנו בשיתוף פרופ' אלון טל **יום עיון** תחת הכותרת 'אתגר היום שאחרי סילוק איום האמוניה-המאבק במפרץ חיפה, לקחים לקראת העתיד, בהשתתפות פרופ' אהוד קינן ופרופ' דן שכטמן, חה"כ דב חנין, ראש עיריית חיפה ואחרים. פרסמנו סדרת מאמרים בעין השביעית ומידע מקיף לגבי שימושי והפצת אמוניה בישראל

פרוייקטים

באמצע שנת 2017 הגיע לסיומו אחד הפרוייקטים המרכזיים שעסקנו בהם בשנים האחרונות שהתמקד **בתעשייה המזהמת במפרץ חיפה**. מדובר באחד המאבקים הגדולים והמורכבים בהיסטוריה של המאבקים הסביבתיים במדינה. כל מי שהיה מעורב בפעילות שלנו לנושא מפרץ חיפה מצד אחד, ואת הבעייתיות הרבה בהשתתפות במאבק כזה, מהרבה בחינות. **במאמר הזה שהתפרסם במקום הכי חם בגיהנום**, התייחסנו לאחד מהם. על אף שהנושא הפסיק להיות במוקד הפעילות שלנו, המחויבות והחיבור שלנו אליו יישאר גם בעתיד.

ברבעון האחרון של 2017 התחלנו בפרוייקט שמתמקד בנושא **שריפות הפסולת** ויימשך גם לאורך שנת 2018 במטרה לטפל בבעיה באופן ממוקד במספר מקומות באזור הגליל והמשולש וכדי לעזור לתושבים במיצוי הזכות שלהם לסביבה בריאה. הפרוייקט כולל מיפוי גיאוגרפי של מוקדי שריפות, פעילות מול הרשויות, פעולות של אכיפה אזרחית סביבתית ופעילות בתוך הקהילה ויחד עם פעילים מקומיים שמעוניינים לשנות את המצב. בחירת מוקדי הפעילות המרכזיים

(במשולש הדרומי/השרון ובגליל)
נעשתה לאחר תהליך של מיפוי
ובחינת הפניות והתלונות שקיבלנו.
בתחילת הפרוייקט נפגשנו עם
מספר רשויות, ראשי רשויות, מנהלי
יחידות סביבתיות, איגודי ערים
ופקידים במשרד להג"ס במטרה
לזהות את החסמים המרכזיים
ולתכנן את הפעילות בהתאם, פנינו
במכתבים לכל הרשויות המקומיות
ואיגודי הערים הרלוונטיים לאזורים
שבחרנו להתמקד בהם, הצפנו את
הנושא בפייסבוק ובתקשורת, בעיקר
הערבית, הקמנו פורום ארצי
לתושבים פעילים ומנהלי וועדי
פעולה בנושא בעיות פסולת לצורך
החלפת מידע, עדכונים ורתימה
למהלכים ארציים. המשך הפעילות
ב 2018 יכלול:

- בניית תכנית פעולה קהילתית
בכפר כאבול יחד עם וועד הפעולה
העממי של הישוב, עמותת הצעירים
בכאבול, עמותת אלמל ופורום
התושבים היהודי ערבי בבקעת בית
הכרם והחברה להגנת הטבע.
- הקמת קבוצת פעילות מתושבי
המשולש הדרומי שתפעל לצד
העמותה, מול הרשויות, ותוך כדי
ניהול שיח עם וועד הפעולה בישובי
השרון ועם הרשויות.
- מיפוי גיאוגרפי ותכנוני של מפגעי
השריפות בשיתוף סטודנטים
לגיאוגרפיה מאונ' תל אביב
פעילות משפטית בשיתוף הקליניקה
לצדק סביבתי באונ' תל אביב

ביום הסביבה בכנסת ביוני 2017
השתתפנו בדיונים שהתקיימו
בכנסת בנושאים של זיהום אוויר,
שריפות פסולת, שקיפות, מיכל
האמוניה, פעילות המשרד להגנת
הסביבה ועוד.

פעלנו מול רשות הטבע והגנים
לאחר שגילינו כי היא **מתעלמת**
מהשפה הערבית בכל הפרסומים
והחומרים המקצועיים שהיא מפיצה
לציבור

פעלנו יחד עם עוד ארגונים חברתיים
וסביבתיים נגד היחמה של שרת
המשפטים להטלת **אגרות**
דרקוניות על תביעות ייצוגיות

בערעה: הגשנו עתירה מינהלית
נגד מ.מ ערעה בגין ניהול בעייתי
ולא חוקי של תחנת מעבר לפסולת
וגרימת מפגע ריח חיהום לתושבי
השכונה. בשיתוף הקליניקה
לרגולציה סביבתית באונ' בר אילן
בקיבוץ עברון: המשכנו ללוות את
התושבים בפעילות ליישום פסק
הדין משנת 2016 של בית המשפט
המחוזי בחיפה שקיבל את העתירה
וחייב את הרשויות מטה אשר
ומזרעה בטיפול בתופעת שריפות
הפסולת בתחומן
בפקיעין: המשכנו לעזור לוועד
הפעולה ליישום פסק הדין שהוביל
לסגירת תחנת מעבר לפסולת לא
חוקית לפסולת בפקיעין, וחייב את
המועצה גם לטפל בבעיית הפסולת
בכפר בכלל וכן לוועד פעולה נוסף
שנלחם כבר שנים במפגעי הריח
ממפעל טבע פוסט.

יצאנו למספר **סיורי מפגעי פסולת**
ושריפות בעקבות פניות של תושבים
ב: נתניה, ישובי השרון והמשולש
הדרומי, ג'דידה מכר, שפרעם ועוד.

המשכנו לייצג את התושבים **בוועדת**
ההדברות, שהוקמה בין מפעל חוד
פלדה והתושבים והרשויות בעקבות
הליך ביזיון בית משפט נגד המפעל.
במסגרת הוועדה שבה אנחנו
מייצגים את התושבים, מתבררות כל
הטענות נגד המפעל יחד עם מומחה
חיצוני, י"ר ונציגי המשרד להגנת
הסביבה ואיגוד ערים. כחלק מכך
הוחמרו הדרישות למפעל ונקבעו לו
נהלי הפסקת עבודה חדשים,
המפעל ביצע שורה של שיפורים
ויתר התלונות ממשיכות להתברר.

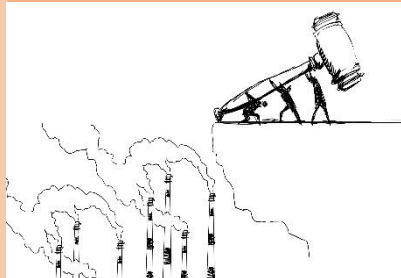
החמורים שנובעים ממצבורי
הפסולת ברחבי העולם ובישראל
עצמאות לתעשייה, למי היא טובה
בדיוק? מאמר ביקורת על היחמה
להפוך את מתחם המפעלים
הפטרוכימיים במפרץ חיפה למועצה
תעשייתית נפרדת, בין היתר לאור
ההכרות שלנו עם המודל הקיים
בצפון בתפן.

ראיון בתכנית "מחוז לבועה" בערוץ
10 על פעילות עמותת אזרחים למען
הסביבה

ראיון באקו לייף עם מנהלת
העמותה לכבוד יום האישה
הבינלאומי

כתבה בהארץ ו מאמר דעה
על הפעילות נגד רשות הטבע והגנים
בנושא התעלמות מהשפה הערבית

מאמר במקום הכי חם בגיהנום על
המאבק הציבורי במפרץ חיפה

המחקרים על שם אסף שני
שנתרמה על ידי מפעל חוד פלדה
בעקבות הליך ביזיון שיזמנו בשנת
2015 (באמצעות הקרן מומנו 6
מחקרים של מוסדות שונים)- אספנו
מידע עדכני ורלוונטי למיפוי מקורות
זיהום אוויר באזור מפרץ עכו, עשינו
מיפוי בשטח, ניתוח של המידע
והדיגומים שקיבלנו מהרשויות,
והכנו מפה של כל הנתונים.

הרצאה בכנס הרביעי השנתי
לבריאות קהילתית, של המרכז
להנהגת הבריאות בעמק המעינות

יום עיון בשיתוף פרופ' אלון טל, ראש
החוג למדיניות ציבורית באונ' תל
אביב 'אתגר היום שאחרי סילוק
איום האמוניה: המאבק במפרץ
חיפה, לקחים לקראת העתיד'

מאמר של מנהלת העמותה ברב
שיח בנושא עקרון ההיחמה
המונעת בכתב העת של האגודה
הישראלית לאקולוגיה ומדעי
הסביבה

השתתפנו בכנס בנושא שריפות
פסולת בשרון